

ПРОТОКОЛ
зустрічі викладачів кафедри соціології
історичного факультету
зі стейкхолдерами з метою обговорення та вдосконалення
ОПП бакалаврського рівня «Бізнес-соціологія»
(13 березня 2023р.)

Головуючий:

завідувач кафедри соціології, гарант ОПП «Бізнес-соціологія»
д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф.

Присутні:

викладачі кафедри соціології: зав. кафедри соціології, д.с.н., проф. Пачковський Ю.Ф., д.с.н., проф. Черниш Н.Й., д.с.н., проф. Коваліско Н.В., к.с.н., доц. Калиняк О.Т., к.с.н., доц. Демків О.Б., к.с.н., доц. Кудринська А.І., к.і.н., доц. Лапан Т.Д., к.с.н., доц. Марусяк Т.С., к.с.н., доц. Козаченко О.О., к.с.н., ас. Химович О.С.

представники зацікавлених сторін:

- к. психол. н. Корнієнко І.О. (завідувач кафедри практичної психології *Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти*, контактний тел. (097 2628123);
- Смирнов Д. (директор департаменту управління персоналом *ТОВ «АЛЬЯНС МАРКЕТ»*, контактний тел. 0992344998);
- Іванусь Б. (заступник начальника управління адміністрування громад, начальник відділу координації та контролю департаменту міської агломерації *Львівської міської ради*, контактний тел. (096) 6403077);
- к.с.н., доц. Герус О.І. (старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи *Національного університету «Львівська політехніка»*, менеджер *ТОВ «ДК-КОНСАЛТИНГ»*, контактний тел. 0674471854);
- к.с.н., доц. Сенюра О.В. (викладач вищої категорії Технологічного фахового коледжу *Національного університету «Львівська політехніка»*, контактний тел. (098) 2508177);
- к.с.н. Химович О.С, (керівниця відділу якісних досліджень *незалежного дослідницького центру «Соціоінформ»*, контактний тел. (097) 8428932);
- к.с.н. Ілік Х.В. (менеджер польових робіт *Соціологічної агенції «ФАМА»*, контактний тел. (098)3397910);
- Черепенчук В.М. (аналітикиня *Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка»*, контактний тел. (099) 4284532).

Порядок денний

Обговорення освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Бізнес-соціологія» підготовки фахівців зі соціології у Львівському національному університеті імені Івана Франка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія».

СЛУХАЛИ: Обговорення освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Бізнес-соціологія» підготовки фахівців зі соціології у Львівському національному університеті імені Івана Франка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія».

ВИСТУПИЛИ:

1. **Зав.каф., гарант ОПП «Бізнес-соціологія» проф. Пачковський Ю.Ф.** розпочав розмову, зазначивши, що метою розширеного засідання є обговорення можливостей вдосконалення освітньо-професійної програми «Бізнес-соціологія», що реалізовується для студентів бакалаврського рівня. Таке розширене обговорення є вимогою Міністерства освіти і науки України та одночасно викликом сучасного суспільства. Гарант ОПП наголосив на важливості для команди розробників ОПП, а також для всіх викладачів кафедри соціології, що залучені до реалізації навчального плану, почути думку зацікавлених сторін щодо їхнього бачення наповненості програми, предметів викладання, вимог до випускників, що в майбутньому можуть бути залучені до практичної роботи в їхніх інституціях.
2. **К. психол. н. Корнієнко І.,** як викладач і практик із багаторічним досвідом, запропонував посилити блок практичного консультування для освітньо-професійних програм бакалаврського рівня підготовки соціологів. Саме консалтинг, а особливо соціологічний консалтинг, є необхідною складовою професійного зростання фахівців та покликаний розвинути у студентів вміння спілкуватися, враховуючи типологічні (характерологічні) риси особистості, вербальну та невербальну складові комунікування. Це також підсилює складову із подолання кризових ситуацій та станів (зокрема, стресів), які сьогодні часто виникають у виробничій та підприємницькій діяльності, а тим паче, зважаючи на сьогоднішні події російсько-української війни. З іншого боку, звернув увагу, що бажано в освітній програмі з «Бізнес-соціології» змінити назву курсу «Соціологія бізнесу і підприємництва» на «Соціологія та психологія бізнесу», що, на його думку, врівноважило б соціологічну та психологічну складові, адже бізнес без психології втрачає елемент індивідуалізації.

3. **Іванусь Б.** зауважив, що сьогодні затребуваними у всіх гілках влади є фахівці, які володіють комунікативними, діловими навичками, що вкрай необхідне у взаємодії з мікрогрупами та соціальним середовищем. Було запропоновано підсилити бакалаврські програми дисциплінами, котрі дають можливість студентам формувати та розвивати вказані навички. У програмі з «Бізнес-соціології» слід акцентувати увагу на вмінні комунікувати у сучасному бізнес-середовищі.
4. **Смирнов Д.**, який представляє відому на українському ринку торгівельну компанію «АЛЬЯНС-МАРКЕТ», позитивно оцінив ОПІ «Бізнес-соціологія». Серед вимог сучасних бізнес-структур від фахових соціологів є чимало практичних навичок, які пов'язані з комунікаціями, вмінням організувати опитування, здатністю сформувати маркетингову стратегію. Зазначено, що для сучасних соціологів важливо вміти працювати з людьми, розуміти специфіку командної роботи, сприймати значний спектр індивідуалістичних аспектів людської поведінки. У зв'язку з цим було запропоновано додати в межах «Бізнес-соціології» дисципліну, пов'язану з HR-менеджментом з акцентом на бізнес-середовищі.
5. **Доц. Герус О.І.** долучилася до дискусії та наголосила на важливості теоретичної складової освітніх програм. У контексті підготовки бакалаврів, незалежно від спеціалізації, необхідно забезпечити теоретичну базу для майбутніх фахівців-соціологів, опираючись на котру вони зможуть розвивати свої вміння у практичній площині. Запропонувала додати практичні дисципліни, в межах яких вивчати кількісний аналіз соціологічних даних (наприклад, Big Data); методи контент-аналізу, дискурс-аналізу аналітичних матеріалів, а також запровадження новітніх технологій онлайн опитувань.
6. **Черепенчук В.** зазначила, що важливим для сучасного випускника, який в подальшому планує займатися науковою роботою, є вміння теоретизувати при написанні наукових публікацій, тез доповідей, адже це вимагає систематизації та узагальнення аналітичних матеріалів. Важливою в цьому контексті є попередня підготовка студентів на бакалавраті. Для зацікавлення влади, громадськості при вирішенні актуальних проблем суспільства слід розвивати навички презентації своєї думки та аргументації через вивчення інфографіки та різних способів візуалізації результатів соціологічних досліджень.
7. **Доц. Сенюра О.В.** зазначила, що треба розвивати нові напрями соціологічного теоретизування та думати над розробкою таких прикладних навчальних дисциплін, як «Соціологія кар'єри», «Соціологія стартапів», «Соціологія іміджу», «Соціологія кризових комунікацій».

Констатувала у підсумку, що це вже на розсуд викладачів кафедри, які з дисциплін мають бути представлені в бакалаврських навчальних планах, а які можуть бути частиною магістерської програми.

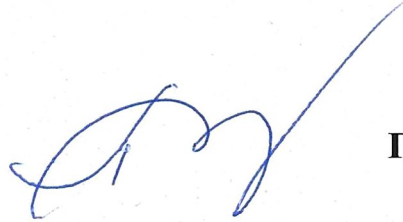
8. **Лик Х.В.**, як досвідчений практик, констатувала, що традиційні методи збору інформації відходять. Відтак, актуалізуються інструменти штучного інтелекту, чат боти, онлайн панелі, різні платформи для онлайн опитувань, що знижують суттєво вартість проведення соціологічних досліджень та зменшують низку ризиків у роботі з цільовими соціальними групами та цільовою аудиторією загалом. Зважаючи на це, вартувало б внести до навчального плану дисципліни, в межах котрих було б доцільно вивчити нові методи проведення соціологічного дослідження або внести зміни в робочі програми діючих дисциплін.
9. **Химович О.С.** внесла пропозицію урізноманітнити викладання методів соціологічного дослідження, зокрема, на бакалаврському рівні. Важливо розуміти особливості спрямування бакалаврських програм. У зв'язку з цим в межах «Бізнес-соціології» варто вивчати нові методи на базі кейсів, що безпосередньо стосуються сучасного бізнесу, формування бізнес-середовища, бізнес-аналітики чи просування бізнес-ідей для якісного аналізу ринків, покращення якості надання послуг.
10. **Проф. Пачковський Ю.Ф.** на завершення подякував присутнім за участь в обговоренні і попросив надати свої пропозиції для виокремлення конкретних тем для таких зустрічей на майбутнє.

УХВАЛИЛИ:

1. Вважати за доцільне систематичне проведення зустрічей викладачів кафедри соціології ЛНУ ім. І. Франка та груп зацікавлених сторін (стейкхолдерів) з питань вдосконалення діяльності ОПП «Бізнес-соціологія» Львівському національному університеті імені Івана Франка. З метою подальшого вдосконалення ОПП провести чергову зустріч впродовж січня-лютого наступного року.
2. Групі забезпечення ОПП, гаранту програми, керівництву кафедри взяти до уваги критичні зауваження і пропозиції щодо вдосконалення роботи з підготовки бакалаврів з соціології із внесенням конкретних змін до освітньо-професійної програми, зокрема:
  - додати до навчального плану дисципліни, що стосуються соціологічного консалтингу у бізнес-середовищі та HR-менеджменту для сучасного бізнесу,
  - розширити формування та розвиток комунікаційних навичок студентів в межах актуальних навчальних дисциплін, особливу увагу звернути на комунікаційні процеси у сфері бізнесу

- осучаснити програми навчальних дисциплін, що стосуються методів соціологічного дослідження.
3. Відповідно до внесених змін виробити оновлену редакцію ОПП «Бізнес-соціологія» для студентів бакалаврату Львівського національного університету імені Івана Франка.

**Головуючий,
зав. каф., гарант ОПП
проф.**

Пачковський Ю.Ф.

Секретар кафедри

Біла Х.М.